

K protestnej jazde farmárov

Drvivá väčšina poľnohospodárov krúti hlavou, pretože každý rozumný človek vie, že v období začínajúcej žatvy je miesto roľníka na poli.

Smelo môžem povedať, že za dvadsať rokov pôsobenia v Regionálnej poľnohospodárskej a potravinárskej komore v Michalovciach (RPPK) poznám takmer každého poľnohospodára v okresoch Michalovce a Sobrance. Sme tu preto, aby sme poľnohospodárov a potravinárov vypočuli, obhajovali ich záujmy, chránili a podporovali v podnikaní. Žiaľ, musím povedať, že tí protestujúci sa na nás neobrátili. Naopak, vidia v nás skôr určitú mocenskú štruktúru, ktorá ide proti nim. Veľmi sa však mýlia.

Členmi každej RPPK na Slovensku sú subjekty rôznych foriem podnikania – čiže samostatne hospodáriaci roľníci (SHR), s. r. o, družstvá i akciové spoločnosti. Nikdy sme to pri našej činnosti nerozlišovali, podobne ako sme rovnako pristupovali k malým či väčším subjektom. Nakoniec treba povedať, že Slovenská PPK zastupuje v poradných orgánoch vlády, ministerstiev a iných štátnych inštitúcií samozrejme všetkých farmárov a jej výdobytky a riešenia sa týkajú všetkých.

Právne predpisy, usmernenia a z toho vyplývajúce práva i povinnosti týkajúce sa podnikania v poľnohospodárstve platia rovnako pre všetkých. Rovnako to platí aj pri pôde, kde protestujúci cítia určitú krivdu. Predsa vzťah k pôde môže pre poľnohospodárov vzniknúť iba na základe toho, že si pôdu kúpia alebo prenajmú.

Naši rodičia a prarodičia vlastnili maximálne 10 až 20 hektárov, a to už boli pomaly pokladaní za kulakov. Dnešní protestujúci vlastnia či obhospodarujú podstatne viac – 50, 100, 500 a niektorí aj vyššie tisíce hektárov. Preto sa pýtam: Sú to malí farmári? A kto sú potom veľkí? Kto ich zdefinoval, aký právny predpis?

V regióne máme desiatky SHR aj s.r.o. s výmerou od 250 do 2-tisíc hektárov. Mnohí majú i živočíšnu

výrobu, vinice alebo pestujú zeleninu a ovocie. Zamestnávajú ľudí a musia riešiť mnohonásobne viac problémov ako tí, čo pracujú iba sami alebo s rodinnými príslušníkmi bez živočíšnej či špeciálnej výroby.

Chceme azda rozbiť existujúce subjekty? Pritom nehovorím o veľkých ani o malých. Chceme rozbiť to, čo funguje? Áno, v 90. rokoch padlo veľa družstiev, systém bol tak nastavený, no tam kde boli schopní ľudia, tak to preklenuli alebo sú dnes na ich miestach SHR, s. r. o., družstvá i akciovky. V súčasnosti sú to zdravé, životaschopné podniky s vybudovaným skladovacími kapacitami, s modernými strojmi, objektmi živočíšnej výroby.

Spravodlivejšia forma podpory poľnohospodárskej výroby, ako boli diferenciálne príplatky, odvtedy nebola. Od 100 korún tržieb bol podporovaný každý poľnohospodár, na nížinách menej a v horských oblastiach viac, aby sa vyrovnali pôdno-klimatické podmienky. Treba však zdôrazniť, že to bola výroba a hodnota produkcie, ktorá sa takouto formou doceňovala. Preto podporme najmä tých, čo produkujú a zamestnávajú, hľadáme aj riešenia pre podporu mladých i malých farmárov (pokiaľ sa to správne zdefinuje), no nie na úkor fungujúcich subjektov.

Naplnenie všetkých požiadaviek protestujúcich sa môže udiť len v rámci platných zákonných noriem, a to si musia uvedomiť aj oni. Budeme azda pre nich meniť legislatívu? Zákony nesmú zvýhodňovať, resp. nezvýhodňovať určitú skupinu ľudí. Potom tu budeme mať inú, podstatne väčšiu masu nespokojných.

Samozrejme, v agrotezorte je stále čo zlepšovať. Myslím tým na rozumné a spravodlivé smerovanie poľnohospodárskych a potravinárskych podpôr, ale aj na lepšiu a kvalitnejšiu komunikáciu s ministerstvom, Pôdohospodárskou platobnou agentúrou i Slovenským pozemkovým fondom, aby táto komunikácia bola pružná, odborná a zrozumiteľná pre každého.